

Nasz rynek papierów hipotecznych

Wiedzą wszyscy, którzy stykają się bodaj cokolwiek z naszym rynkiem listów zastawnych, że obroty na nim są bardzo niewielkie. Mamy na myśli — listy zastawne towarzystw kredytowych.

PARĘ LICZB

Ktoby zechciał ten swój ogólnikowy sąd ująć dokładniej, w postaci cyfrowej, i zajrzał do wykazu statystycznego biura Giełdy Pieniężnej w Warszawie, stwierdziłby, że np. w ubiegłym miesiącu maju obroty listów zastawnych towarzystw kredytowych wyniosły zł. 1.873.680 (w kwietniu jeszcze mniej, bo zł. 1.726.503). Ta miesięczna suma obrotów dosięga zaledwie poziomu poszczególnych transakcyj, które przed wojną nie były rzadkością w obrotach dziennych.

Taki stan rzeczy pochodzi zarówno ze skąpości podaży, jak i popytu. Przyjrzyjmy się obu stronom zagadnienia.

NIEMA NOWYCH EMISYJ

Szczupłość podaży jest naturalnym wynikiem zastoju w akcji emisyjnej instytucyj kredytu długoterminowego.

Od 1932 roku nie dokonano wcale emisji w prywatnych tego rodzaju instytucjach — tak, że stan listów zastawnych i obligacyj uległ, wskutek spłat umorzonych, zmniejszeniu.

Weźmy dwa najbardziej popularne u nas rodzaje listów zastawnych: t. zw. „ziemskie” i „miejskie”. Otóż, od 1932 do 1934 r. stan listów zastawnych w Tow. Kredytowym Ziemiem w Warszawie skurczył się z zł. 249.543 tys. do zł. 207.302 tys. Co do Tow. Kredytowego m. Warszawy, to stan listów zastawnych spadł z zł. 187.524 tys. do zł. 179.729 tys.

NIEOPLACALNOŚĆ

Czemuż tak się dzieje? Przyczyna jest prosta — w tym czasie nastąpiła powstanie emisyjnej formy. Władze przy zachowaniu

Zdawałoby się jednak, że właśnie przyczyna, która uniemożliwia emisję, powinna pobudzać do lokat. Jeżeli bowiem trudno o amatorów (solidnych, takich, którzy rachują) na zaciąganie pożyczek, które kosztują ok. 10% rocznie, to powinno przecież znaleźć się dużo amatorów na papiery, które tak wysoki dochód dają. Widzimy tymczasem, że tak nie jest.

GŁÓWNE PRZYCZYNY

Jakież są tego przyczyny?

Popierwsze, gromadzące się o oszczędności — a wiemy, że procent ten nie ustaje — są kanalizowane w przeważnej części do kas oszczędności, głównie do P.K.O. Dzieje się to wskutek bardzo korzystnych warunków, ofiarowanych przez te instytucje dla wkładów, oraz dzięki nadzwyczaj energicznej i skutecznej propagandzie. Gotówka, która do tych kas wpływa, nie jest prawie zupełnie używana na kupno prywatnych papierów hipotecznych.

Po drugie, emisje pożyczek państwowych: Narodowej, bonów skarbowych, Inwestycyjnej przekroczyły w ciągu niespełna dwóch lat sumę 600 milj. zł. Te pożyczki drenowały

oszczędności, które częściowo mogły być i byłyby niezawodnie skierowane na kupno wspomnianych papierów hipotecznych.

Po trzecie, oszczędności te byłyby także użyte na nabywanie obligacyj już istniejących pożyczek państwowych, przede wszystkim, 7 proc. Stabilizacyjnej, która przez swój niski kurs ok. 67 i kupon gwarantowany w złocie, stanowi lokatę niezwykle atrakcyjną i konkurencyjną dla prywatnych papierów hipotecznych.

COBY BYŁO...

Jest rzeczą jasną, że, gdyby powstał popyt na te wszystkie papiery, gdyby kursy się ich podniosły, a co za tem idzie, ich dochodowość się obniżyła, miałyby to skutek podwójny, bardzo doniosły:

najprzód, umożliwione zostałyby emisje listów zastawnych na wolnym rynku kapitału;

następnie, obniżenie dochodowości tych papierów procentowych wywarłoby nacisk również na stopę procentową prywatną krótkoterminowego kredytu.

ab.

Narada w sprawie polityki handlowej i eksportowej

W tych dniach odbyło się w Gdyni pierwsze posiedzenie komisji polityki handlowej i eksportowej gdynińskiej Izby Przemysłowo-Handlowej, które zajął prezes St. Tor, wskazując na szczególnie ważne zadanie, jakie komisja w dobie obecnej ma do spełnienia. Na wniosek prezesa przewodniczącym komisji został wybrany wiceprezes Izby, inż. Sambri.

wanie istniejących umów w związku ze zmianami, jakie się wysuwają, uzależnienie w miarę możliwości importu surowców od eksportu, intensywne i planowe badanie rynków zbytu za pośrednictwem agentów handlowych, a wreszcie stworzenie centrali informacji handlowych o rynkach zagranicznych.

Zjazd XIII-ej Grupy Centralnego Związku Przemysłu Polskiego

W dniu 6 b. m. odbędzie się w Gdyni zjazd grupy XIII-ej Centralnego Związku Przemysłu Polskiego.

Program zjazdu oprócz obrad przewiduje zwiedzenie portu i zakładów przemysłowych w Gdyni oraz wspólną wycieczkę na Hel. Gospodarzami zjazdu będą Związek Fabrykantów i Przemysłowców w Gdyni oraz Związek Fabrykantów

w Bydgoszczy. W dniu obrad będą wygłoszone liczne referaty, a m. in. referat syndyka Związku Fabrykantów i Przemysłowców w Gdyni p. Kunerta p. t. „Zagadnienie uprzemysłowienia Gdyni i wybrzeża” oraz dyrektora rady interesantów portu w Gdyni dr. B. Kasperowicza p. t. „Znaczenie Gdyni dla polskiego handlu zagranicznego”.

Kredyty na zaliczki zbożowe na okres 1935-36

Z dniem wczorajszym uruchomione zostały przez Państwowy Bank Rolny oraz Centralną Kasę Spółek Rolniczych w Warszawie kredyty na zaliczki zbożowe na okres 1935/36 r.

W wykonaniu uchwał powziętych przez rząd w zakresie polityki rolnej na najbliższy okres gospodarczy — kredyty te rozprowadzane będą nie tylko na pszenicę, żyto, owies i jęczmień, ale również i na siemie lniane i grykę oraz rośliny strączkowe. Kredyty udzielane będą w ciągu całego okresu gospodarczego z tem, że terminy płatności dla wcześniej udzielonych kredytów mogą zapadać już od grudnia, a dla później udzielonych kredytów nie wcześniej jak 2 miesiące od daty udzielenia pożyczki: Termin ostatecznego zwrotu

kredytu winien zapadać w ciągu czerwca i nie później jak do 30-go czerwca 1936 r. Oprocentowanie kredytów wynosić będzie dla pożyczkobiorcy 3 proc., przy czem nie będą mogły być pożyczki te obciążane żadnymi kosztami dodatkowymi.

Jako normalną wysokość zaliczki, udzielonej rolnikowi ustala się: 7 zł. za 100 kg. żyta lub owsa, 8 zł. za 100 kg. jęczmienia, 10 zł. za 100 kg. pszenicy, 20 zł. za 100 kg. siemienia lnianego, oraz 50 proc. ceny rynkowej przy zaliczkowaniu gryki oraz roślin strączkowych.

Zadne potrącenia z udzielonej pożyczki nie mogą być dokonywane i cały wpływ winien być wypłacony do rąk rolnika.

Walne Zgromadzenie Izby Handlowej Polsko-Italskiej

W dn. 28 czerwca r. b. odbyło się XVI Doroczne Walne Zgromadzenie Izby Handlowej Polsko-Italskiej, na które przybyli członkowie Ambasady Król. Italji. Obecni byli również przedstawiciele organizacji gospodarczych w Polsce.

Posiedzenie zajął prezes Izby p. Franciszek Radziwiłł, który na wstępie w podniosłych słowach uczcił pamięć Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Inż. Sambri, wiceprezes Izby odczytał sprawozdanie z działalności

bri poświęcił omówieniu stosunków handlowych polsko-włoskich, podkreślając, iż w związku z nowymi dekretemi, ograniczającymi przywóz do Włoch oraz swobodny obrót walutami, ulegnie pewnej zmianie struktura handlu polsko-włoskiego.

Po odczytaniu sprawozdania Komisji Rewizyjnej i zatwierdzeniu bilansu za r. 1934, udzielono absolutorjum Zarządowi. W końcu zostały dokonane wybory członków rady i komisji rewizyjnej.

Tegoż dnia odbyło się posiedzenie

Młodzież powinna wstępować do wojska po otrzymaniu matury

Ułatwienia dla ochotników przy wstępowaniu na studia wyższe

Ustawa o powszechnym obowiązku wojskowym z 1928 r. ustaliła, że odroczenia służby wojskowej z powodu odbywania studiów wyższych, zamiast jak dawniej do ukończenia przez studenta lat 26-ciu, trwać mogą do lat 23-ch, a w niektórych wypadkach, uzależnionych od potrzeb wojska — do lat 25-ciu, co może mieć jednak zastosowanie tylko do słuchaczy wydziałów lekarskich, weterynaryjnych i farmaceutycznych oraz politechnik.

Takie postawienie sprawy posiada dwie dobre strony: z jednej strony skłania młodzież do odbywania służby wojskowej po uzyskaniu matury, a przed rozpoczęciem studiów wyższych, przez co nie naraża na późniejsze przerywanie studiów dla pójścia do wojska, z drugiej strony umożliwia uzyskiwanie stopnia podporucznika, rezerwy już w czasie studiów akademickich.

Dlatego też wskazane jest użycie, w granicach obowiązujących przepisów, wszelkich środków zachęcania młodzieży do wstępowania do wojska zaraz po zdobyciu matury, oraz usuwanie przeszkód, które młodzież od tego ostrzegają.

W tym też celu minister W. R. i O.P. W. Jędrzejewicz wydał w dniu 26-tym czerwca r. b. zarządzenie, w którym polecił władzom akademickim, aby przy przyjmowaniu kandydatów na studia wyższe — przy wszelkich innych równych warunkach, dawały pierwszeństwo tym, którzy odbywali czynną służbę wojskową i przedstawiały odpowiednie dowody (książeczkę wojskową lub dokument urlopowy), lub też zgłosili się ochotniczo do wojska, lecz w czasie studiów wojskowych zostali zwolnieni ze służby i przedstawiają zaświadczenie wojskowe, książeczkę wojskową lub dokument urlopowy.

Wskazano, wstrzymującą młodziemu masowego zgłaszania się do wojska przed rozpoczęciem studiów wyższych były dotychczasowe przepisy, które nieuzgodnione z wojskiem, nie umożliwiały młodzieży wstępu do wojska.

ogólnego kontyngentu odpowiednią ilość miejsc.

Uprzywilejowanie kandydatów, którzy odbyli służbę wojskową i zarezerwowanie dla nich miejsc wpływa nie niewątpliwie zachęcająco na młodzież kończącą szkoły średnie

w kierunku ochotniczego wstępowania do służby wojskowej.

Uprzywilejowanie to ma niewątpliwie charakter zdrowy w sensie wychowawczym, ułatwia dostęp do szkół wyższych młodzieży, która już

zdążyła zapoznać się praktycznie z zagadnieniem obrony państwa, zdobyć w tem pewien stopień sprawności i dojść do zaszczytnego dla każdego inteligenta polskiego stopnia oficera rezerwy.

Pod łukiem tęczy

Miła uroczystość w koszarach Straży Ogniowej

(s. f.) W koszarach straży ogniowej (Nalewki 3) odbyło się wczoraj zakończenie kursu podoficerskiego dla strażaków. Kurs ukończyło 28 podoficerów. Na „cenzurkach“ prawie wszyscy dostali odznakę dobrą, kilku celującą, dostatecznych było bardzo niewiele.

Rozdania dyplomów dokonał p. wiceprezydent Olpiński, gratulując każdemu z dyplomowanych strażaków dobrych wyników pracy.

Uroczystość zakończenia kursu, w której wziął udział komendant straży p. Chociszewski, urozmaicił pokaz akcji ratunkowej, w którym brali udział absolwenci kursu.

ZABAWA W OGIENI.

Na plac ćwiczeń wyjechały dwa samochody straży. Wysokie, drewniane rusztowanie, było owym płonącym na niby domem. Budynek koszar „był zagrożony“ przez „szalejący żywioł“, bo wiatr, jak to było umówione, wiał właśnie w tę stronę.

Sygnal trębacza i czarodziejska, składana drabina, t. zw. „Magirus“ zaczęła rosnąć, prostować się, tworząc wysokie, sięgające trzeciego piętra, schody.

Znowu sygnal. Na rusztowanie pnie się strażak. Jeden, drugi. Ciągną jakieś zębate drabiny, pną się po równej ścianie, w ciężkich butach stąpają po deskach rusztowania pewnie i śmiało. W słońcu lśnią mosiężne kaski (taka czapeczka waży dwa i pół kilograma), i jasne zęby strażaków.

TĘCZA.

Zagrożony obiekt jest niższy i do stępu do niego łatwiejszy. Strażacy lażą już po dachu, ciągną ciężkie węże gumowe.

Z dwu stron pada na dach srebrzysty deszcz kropel wody.

Na płonące rusztowanie też kieruje się strumień wody. W kącie podwórza tworzy się nagle tęcza. Pięknym łukiem spina dwa kąty, jak w ramę obejmuje cały ten tak bardzo realny obraz.

„DESPERACKI SKOK PRZEZ OKNO“.

Ogień płonie jeszcze. Trzeba ratować ludzi, śpiących może w tym płonącym domu.

Na czerwonych pasach spuszcza się jakiś strażak. Minę ma nieszczęśliwą, oczy zamknięte, głowę w bok przechyloną. Z talentem i dużym poczuciem komizmu imituje nieszczęśliwego pogorzela.

Nie wszystkich oczywiście można uratować w ten sposób. Niektórzy muszą skakać z okien płonącego domu.

Strażacy trzymają nad ziemią rozpostarty szeroko brezent.

Raz, dwa, trzy — z pierwszego piętra skacze strażak. W skoku robi obrót w tył, skacze przecież na pokaz, chce się pochwalić.

„STARAMY SIĘ“.

Chwała Bogu, pożar ugaszony, żywioł opanowany, kłeska odparta. Można przystąpić do uroczystości wydania dyplomów.

Uroczystość odbyła się w pięknym, pełnym róż ogrodzie, przy koszarach.

Serdecznie gratuluję panu — mówił prezydent Olpiński każdemu z absolwentów kursu, wręczając mu dyplom.

Staram się panie prezydencie — uśmiechał się każdy z absolwentów szczerym, trochę zakłopotanym uśmiechem.

Rolnictwo holenderskie rezygnuje z rynku sowieckiego

Niedawno odbyli do Związku Sowieckiego podróż trzej rzeczoznawcy holenderscy z ramienia organizacji rolniczych. Celem podróży było zbadanie możliwości zbytu różnych holenderskich wytworów rolnych w ZSRR. Rzeczoznawcy po powrocie z podróży, zredagowali sprawozdanie, w którym stwierdzili, że należy zrezygnować ze zdobycia tego rynku.

250-lecie giełdy berlińskiej

W dn. 30 ub. m. giełda berlińska obchodziła 250-lecie swego istnienia. Pierwszy dekret o powstaniu giełdy berlińskiej wydał Fryderyk Wilhelm w dn. 29 czerwca 1625 r.

Giełda berlińska nie jest najstarszą w Niemczech, gdyż pierwszeństwo przypada giełdzie we Frankfurcie nad Menem, o której dochowały się dokumenty z roku 1605. Jest jednak stwierdzone, że giełda frankfurcka istniała kilkadziesiąt lat wcześniej, niż na to wskazuje najstarszy o niej dokument.

Podmorska kopalnia ropy

Morza naogół nigdy nie bywają czyją prywatną własnością, nikt nie kupuje jakiejś przestrzeni morza, a tylko ziemię na pobrzeżu; zabawna nawet wydaje nam się możliwość kupowania morza. A właśnie niedawno pewna amerykańska kompania naftowa nabyła w zatoce meksykańskiej nie tylko znaczny pas wybrzeża, lecz także i przylegające doń morze na dosyć dużej przestrzeni, przyczem kupującym szło właśnie przedewszystkiem o morze, nie o brzeg.

Powodem tego osobliwego kupna był fakt następujący:

Od pewnego czasu obserwowano w jednym z miejsc na owej zatoce stale występujące na wodzie tłuste plamy. Początkowo sądziło, że pochodzą one od przepływających tam tędy statków motorowych, wydawało się jednak dziwnym, że gromadzą się zawsze w tem samym miejscu. Wreszcie zaczęto przypuszczać, że statki nie mają z tem zupełnie nic wspólnego, lecz przyczyna tych plam zupełnie inna: że najprawdopodobniej tam znajdują się kopalnie ropy. Badania, pomocy nurnych, wykazały, że o- westy- przy- m- nie

Szczegóły porozumienia z...

Uzgodnione z ministerstwem komunikacji i zarządem miejskim w sprawie eksploatacji kolejek...

Stacja jeckiej z...

